

TIEDOTE

Enemmistö pohjoiskarjalaisista uskoo sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden hyvinvointialueella heikkenevän

Pohjoiskarjalaisista viidennes suhtautuu erittäin tai melko myönteisesti sote-uudistukseen (21 %), käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta. Yli kolmannes arvioi näkemyksensä olevan neutraali, ei myönteinen eikä kielteinen (37 %). Enemmän tai vähemmän kielteisesti asennoituu niin ikään reilu kolmannes (37 %). Pohjois-Karjalan asukkaat suhtautuvat sote-uudistukseen samalla tavoin kuin suomalaiset keskimäärin.

Vastaajat ottivat tutkimuksessa kantaa myös siihen, miten he uskovat palveluiden muuttuvan soten myötä. Tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia vaikutuksia sote-uudistuksella oletetaan olevan toteutuessaan. Pohjoiskarjalaisilla on pikemminkin pessimistinen kuin optimistinen näkemys sote-uudistuksen seuraamuksista vastaisuudessa.

Enemmistö uskoo sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden perustasolla hyvinvointialueella huonontuvan (55 %). Yli puolet arvioi myös palveluiden tasavertaisuuden maan eri puolilla heikkenevän (56 %). Lähes puolet arvioi, että omat mahdollisuudet saada laadukkaita palveluita heikkenevät (42 %). Pohjois-Karjalan asukkaiden näkemykset sote-uudistuksen seuraamuksista ovat jonkin verran synkempiä kuin suomalaisten keskimäärin.

Enemmän kuin kaksi viidestä epäilee, että soten seuraamuksena mahdollisuudet hillitä kustannusten kasvua huonontuvat (44 %). Hyvinvointialueiden toiminnan rahoittaminen vastaisuudessa hyvinvointialueverolla olisi pohjoiskarjalaisten mielestä huono asia. Vain neljännes (23 %) kannattaa ja enemmistö (57 %) vastustaa hyvinvointialueveroa.

Taustaksi kysyttiin arviota tiedontasosta. Pohjoiskarjalaisista kaksi viidestä (40 %) ilmoittaa, että he ovat erittäin tai melko hyvin perillä sote-uudistuksesta. Neljännes uskoo tietämyksensä olevan heikkoa (25 %) ja kolmannes (33 %) on välimaastossa, tietämys ei ole hyvää eikä huonoa.

Pohjoiskarjalaiset ovat haluttomia siirtämään lisää tehtäviä hyvinvointialueen vastuulle

Tutkimuksessa vastaajille esitettiin joukko sote-uudistuksen jälkeen kunnille jääviä tehtäviä. Heiltä kysyttiin, mitkä kaikki kunnille jäävistä tehtävistä ovat sellaisia, jotka tulisi myös siirtää hyvinvointialueen tai maakunnan vastuulle.

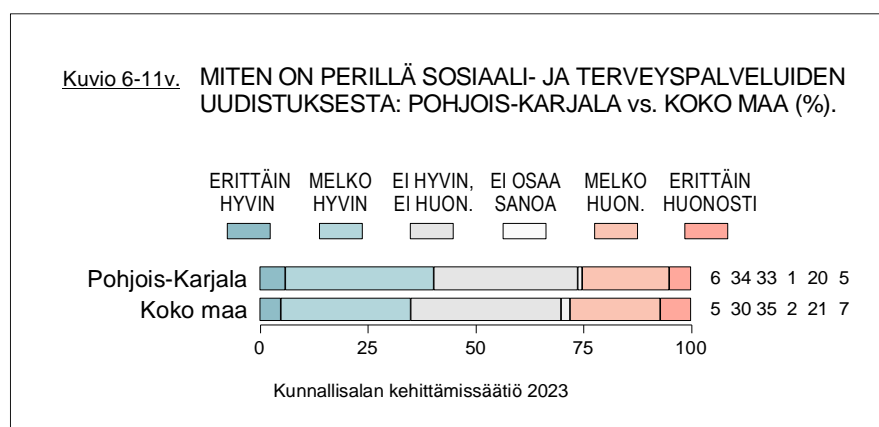
Tulosten mukaan ei löydy asioita, jotka enemmistö haluaisi vastaisuudessa siirtää kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Mielipiteet hajoavat voimakkaasti. Eniten kannatusta saa elinkeinojen edistäminen (yritysten toimintaedellytykset, yritysneuvonta jne.), jonka neljännes (26 %) olisi valmis luovuttamaan kuntaa tai kuntayhtymää suuremmille harteille. Kolmanneksen (33 %) mielestä mitään tehtäviä ei saa enää siirtää kunnilta pois ja viidennes (19 %) ei kyennyt ottamaan kantaa lainkaan.

Pohjoiskarjalaiset suhtautuvat kuntien tehtävien siirtämiseen lähes samoin kuin väestö koko maassa keskimäärin. Mielipiteet ovat muuttuneet vuodesta 2018. Maakunnan asukkaat ovat aiempaa haluttomampia siirtämään tehtäviä hyvinvointialueille.

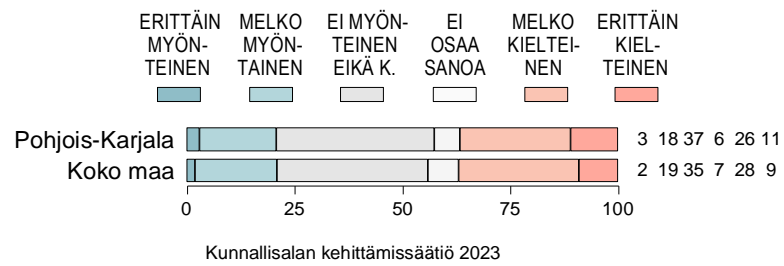
Tutkimuksen toteutus. KAKS- Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa tammikuussa 2023. Haastatteluja tehtiin Pohjois-Karjalassa 175. Vastaajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttänyttä väestöä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on Pohjois-Karjalassa noin seitsemän ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4.013 haastattelua. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttänyttä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

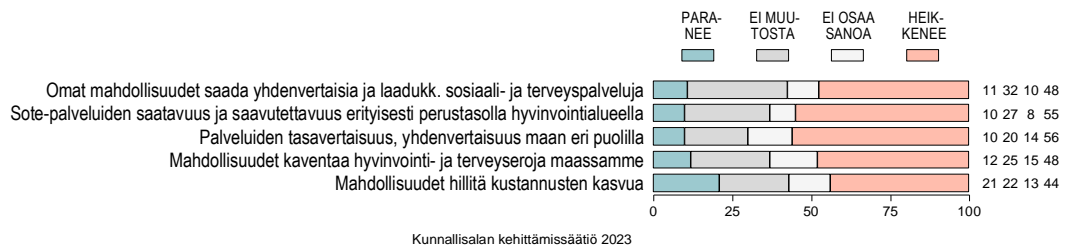
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

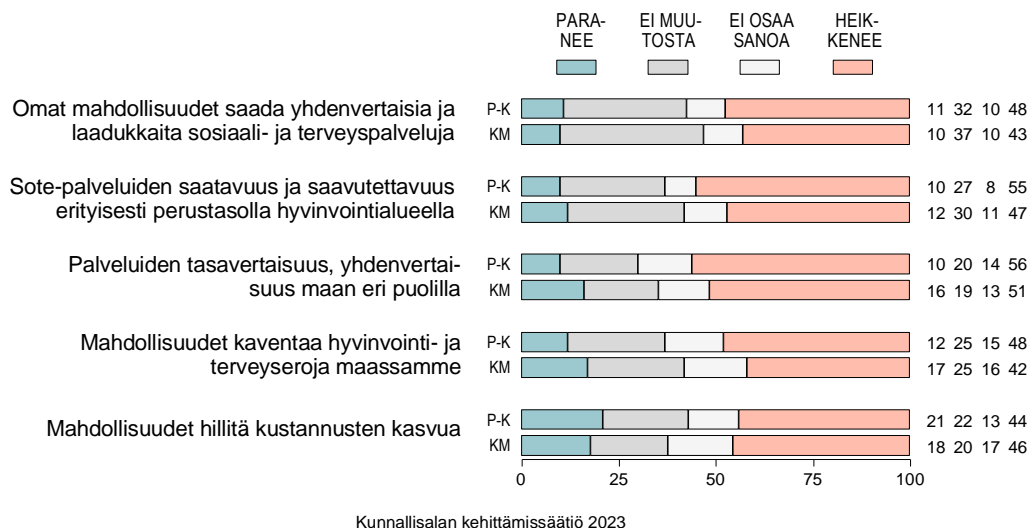
Kuvio 7-11v. MILLAINEN MIELIKUVA ITSELLÄ ON SOTE-UUDISTUKSESTA: POHJOIS-KARJALA vs. KOKO MAA (%).

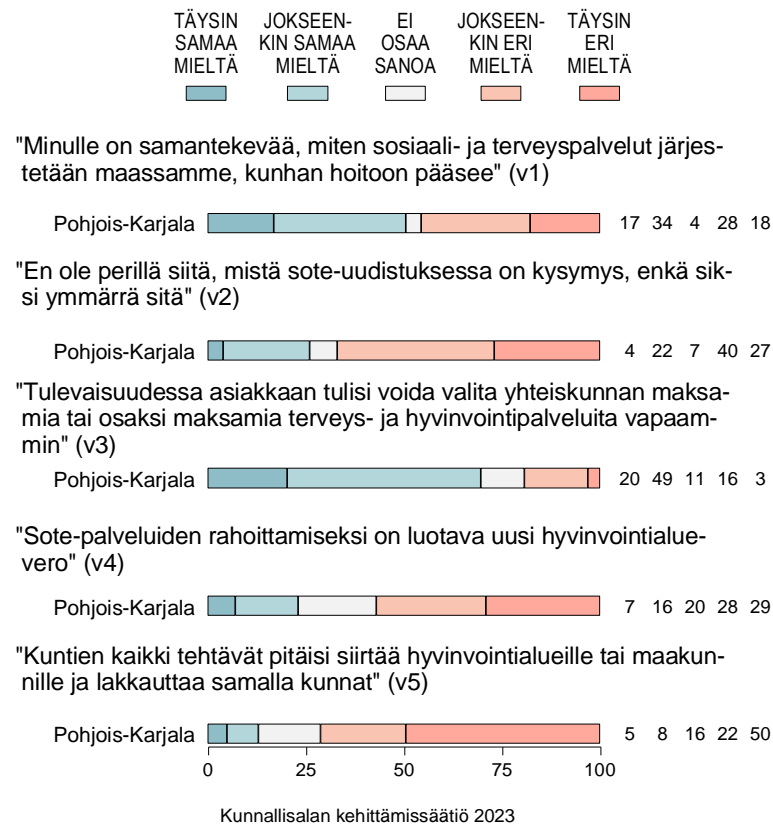
Kuvio 8-11. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: POHJOIS-KARJALA (%).

Kuvio 8-11v. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: POHJOIS-KARJALA (P-K) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kuvio 9-11. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄITÄMIIN: POHJOIS-KARJALA (%).

Kuvio 9-11v. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: POHJOIS-KARJALA (P-K) vs. KOKO MAA (KM, %).

TÄYSIN
SAMAA
MIELTÄ

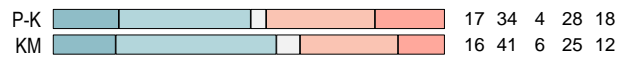
JOKSEEN-
KIN SAMAA
MIELTÄ

EI
OSAA
SANOA

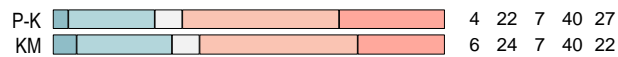
JOKSEEN-
KIN ERI
MIELTÄ

TÄYSIN
ERI
MIELTÄ

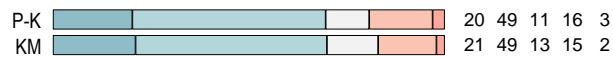
"Minulle on samantekevää, miten sosiaali- ja terveystalvet jätjes-
tetään maassamme, kunhan hoitoon pääsee" (v1)

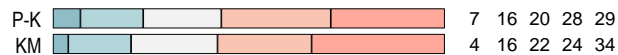
"En ole perillä siitä, mistä sote-uudistuksessa on kysymys, enkä sik-
si ymmärrä sitä" (v2)

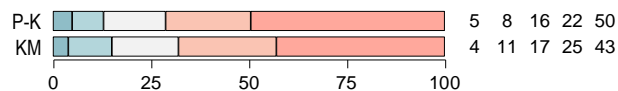
"Tulevaisuudessa asiakkaan tulisi voida valita yhteiskunnan maksam-
ia tai osaksi maksamia terveys- ja hyvinvointipalveluita vapaam-
min" (v3)

"Sote-palveluiden rahoittamiseksi on luotava uusi hyvinvointialue-
vero" (v4)

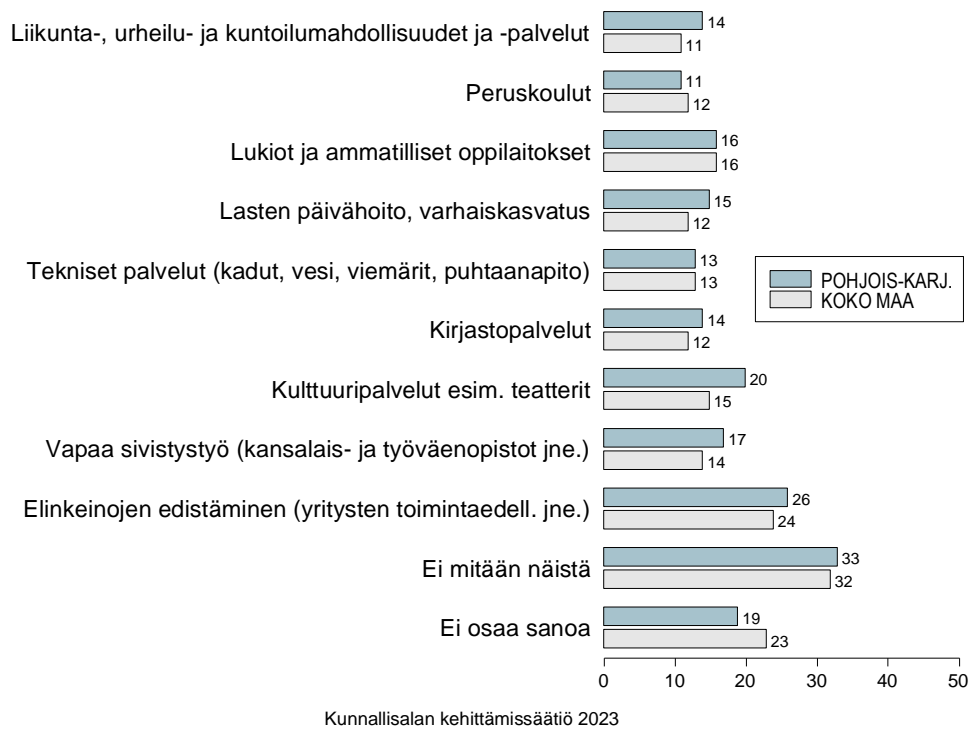

"Kuntien kaikki tehtävät pitäisi siirtää hyvinvointialueille tai maakun-
nille ja lakkauttaa samalla kunnat" (v5)

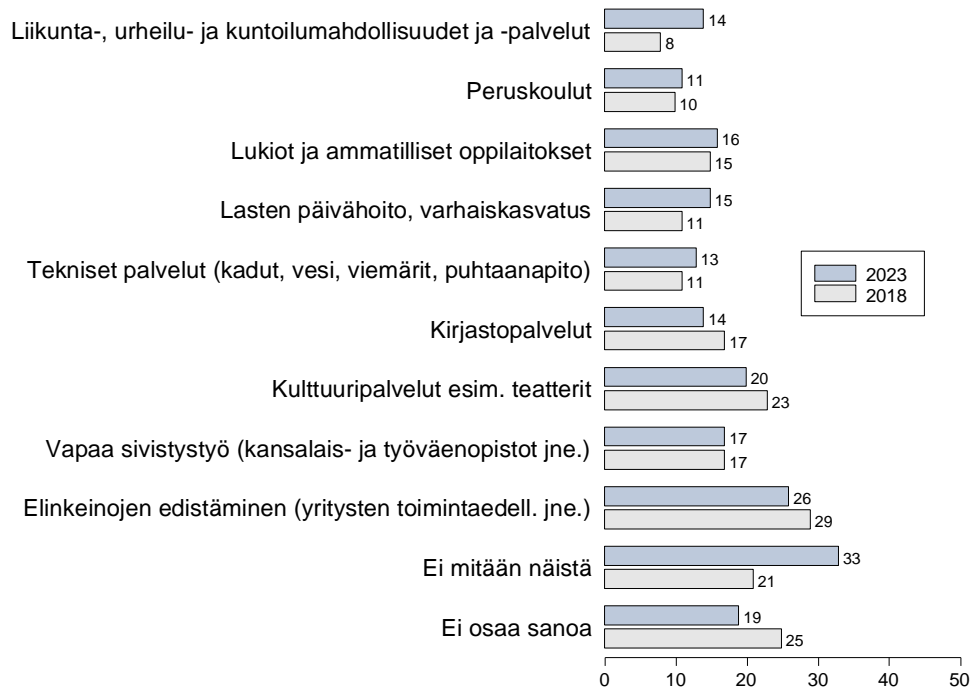

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 10-11v. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI
 MAAKUNTIEN VASTUULLE: POHJOIS-KARJALA vs. KOKO MAA (%).

Kuvio 10-11t. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI MAAKUNTIEN VASTUULLE: POHJOIS-KARJALA VUOSINA 2018 JA 2023 (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023